

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la admiterea declarației de abținere a judecătorilor Curții de Apel Comrat, Ștefan Starciuc și Grigori Colev,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oxana Chiciuc împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Vladimir Solonar, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii,

*(Dosarul nr. 2ac-435/24
NR. PIGD 2-22076381-01-2ac-18112024)*

Incidența temeiului de strămutare prevăzut la art. 43 alin. (2) lit. d) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia substituirea judecătorilor din cadrul unei instanțe devine imposibilă, urmare a admiterii declarației de abținere

27 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților demersul Președintelui interimar al Curții de Apel Comrat, Andrei Mironov, privind examinarea declarației de abținere a judecătorilor Curții de Apel Comrat, Ștefan Starciuc și Grigori Colev, de la examinarea cauzei în ordine de apel

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 31 mai 2022, Oxana Chiciuc, reprezentată de avocatul Maxim Todorov, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Vladimir Solonar, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii (f. d. 4-9, vol. I).

2. Prin hotărârea din 27 iunie 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost admisă parțial acțiunea. S-au încasat din contul statului, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul Oxanei Chiciuc, prejudiciul moral în mărime de 30 000 de lei și cheltuielile de judecată în mărime de 10 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, pretențiile reclamantei au fost respinse, ca fiind neîntemeiate (f. d. 54, 60-68 verso, vol. II).

3. La 03 iulie 2023, prin intermediul poștei electronice și, ulterior, la 05 iulie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 27 iunie 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, iar la 18 octombrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, a fost depusă cererea de apel motivată (f. d. 70, 74, 122-128, vol. II).

4. La 21 iulie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a declarat apel împotriva hotărârii din 27 iunie 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Central (f. d. 77-80, vol. II).

5. La 26 iulie 2023, Procuratura Generală a Republicii Moldova a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 27 iunie 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, iar la 24 octombrie 2023, a fost depusă cererea de apel motivată (f. d. 87-88, 136-138 verso, vol. II).

6. Prin încheierea din 31 ianuarie 2024 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis demersul Președintelui interimar al Curții de Apel Cahul, Galina Vavrin, cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad și strămutată cauza civilă la Curtea de Apel Comrat, pentru judecare în ordine de apel (f. d. 165-169, vol. II).

7. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, la 19 februarie 2024, cauza nominalizată a fost repartizată judecătorului-raportor Ștefan Starciuc, care face parte din completul de judecată în următoarea componență: Ștefan Starciuc – președinte, Grigori Colev și Dmitrii Fujenco – judecători (f. d. 174, vol. II).

8. La 26 martie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Oxana Chiciuc, reprezentată de avocatul Maxim Todorov, a depus cerere de apel incident împotriva hotărârii din 27 iunie 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Central (f. d. 196-199 verso, vol. II).

9. La 04 noiembrie 2024, judecătorii Curții de Apel Comrat, Ștefan Starciuc și Grigori Colev au declarat abținere de la examinarea cauzei în ordine de apel (f. d. 233-233 verso, vol. II).

10. Drept temei de abținere s-a invocat faptul că anterior, au făcut parte din completul de judecată care a examinat recursul declarat de Vladimir Solonar împotriva încheierii din 11 ianuarie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, la plângerea depusă de Vladimir Solonar împotriva ordonanței procurorului în Procuratura r-nului Cahul, Irina Bahnari, din 22 ianuarie 2020, privind scoaterea persoanei de sub urmărire penală, în cadrul cauzei penale nr. 2019150313, de învinuire a Oxanei Chiciuc, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (1) din Codul penal.

11. Au menționat că procesul penal nominalizat se află în legătură directă cu prezenta cauză dedusă judecății, dat fiind faptul că s-au expus asupra legalității actelor emise de Procuratura r-nului Cahul la instrumentarea urmăririi penale în privința Oxanei Chiciuc în temeiul art. 190 alin. (1) din Codul penal, circumstanțe în baza cărora apelanta Oxana Chiciuc solicită repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procuraturii, astfel că participarea lor la examinarea prezentei cauze civile în ordine de apel ar veni în contradicție cu principiul imparțialității.

12. La 05 noiembrie 2024, Președintele interimar al Curții de Apel Comrat, Andrei Mironov, a expediat cauza Curții Supreme de Justiție în vederea examinării declarației de abținere a judecătorilor Curții de Apel Comrat, Ștefan Starciuc și Grigori Colev, de la judecarea prezentei cauze în

ordine de apel, invocând imposibilitatea formării în cadrul Curții de Apel Comrat a unui complet de judecată pentru examinarea acesteia (f. d. 236, vol. II).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă:

e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.”

14. Art. 52 alin. (1), (4) din Codul de procedură civilă:

„(1) Dacă există temeiurile specificate la art. 50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sînt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau este examinată din oficiu de către instanță.”

(4) Procedura soluționării cererii de abținere de la judecată și efectele admiterii ei se determină conform prevederilor art. 53 și 54.”

15. Art. 53 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Dacă, din motivul recuzării, în instanța sesizată cu cauză nu se poate constitui complet de judecată, cererea de recuzare se va judeca de instanța ierarhic superioară spre care se îndreaptă calea de atac respectivă.”

16. Art. 43 alin. (2) lit. d), alin. (4) din Codul de procedură civilă:

„(2) Instanța strămută cauza o altă instanță dacă:

d) din motivul recuzării (abținerii de la judecată) unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor săi devine imposibilă.

(4) Strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

17. Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele expuse în declarația de abținere, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite declarația de abținere a judecătorilor Curții de Apel Comrat, Ștefan Starciuc și Grigori Colev, precum și de a strămuta prezenta cauză civilă de la Curtea de Apel Comrat la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinare în ordine de apel, din motivele ce succed.

18. Din actele și lucrările dosarului, se constată că prezenta cauză civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oxana Chiciuc împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți

accesorii Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Vladimir Solonar, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii, se află pe rolul Curții de Apel Comrat, pentru judecare în ordine de apel.

19. Conform informației privind judecătorii în funcție din cadrul Curții de Apel Comrat, publicată pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Magistraturii, în cadrul Curții de Apel Comrat activează patru judecători: Dmitrii Fujenco, Grigori Colev, Andrei Mironov și Ștefan Starciuc (https://www.csm.md/files/Lista_judecatorilor/2017/CA_COMRAT.pdf).

20. Raportând motivele de abținere și circumstanțele cauzei norma de drept enunțată la para. 13, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind întemeiată declarația de abținere a judecătorilor Curții de Apel Comrat, Ștefan Starciuc și Grigori Colev, de la examinarea prezentei cauze în ordine de apel, or, în speță, există împrejurări care ar fi de natură să pună la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor la examinarea cererilor de apel depuse împotriva hotărârii instanței de fond, pentru un observator obiectiv.

21. Astfel fiind, materialele cauzei atestă cu certitudine că judecătorii Ștefan Starciuc și Grigori Colev au făcut parte din completul de judecată care a emis decizia din 28 aprilie 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respins recursul declarat de Vladimir Solonar și menținută încheierea din 11 ianuarie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, la plângerea depusă de Vladimir Solonar, în temeiul art. 313 din Codul de procedură penală, împotriva ordonanței procurorului din Procuratura r-nului Cahul, Irina Bahnari, din 22 ianuarie 2020, privind scoaterea Oxanei Chiciuc de sub urmărire penală, în cadrul cauzei penale nr. 2019150313 (f. d. 21-32, vol. I).

22. Completul de judecată notează că prezenta cauză civilă dedusă judecății a fost intentată de către reclamanta Oxana Chiciuc, în temeiul Legii nr. 1545/1998, în vederea reparării prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procuraturii, anume în legătură cu instrumentarea cauzei penale nr. 2019150313, iar judecătorii Ștefan Starciuc și Grigori Colev au participat la emiterea deciziei din 28 aprilie 2022 a Curții de Apel Comrat, care a vizat controlul ierarhic al procedurii prejudiciare în cauza penală nominalizată.

23. În acest sens, Completul de judecată constată necesitatea admiterii declarației de abținere a judecătorilor Curții de Apel Comrat, Ștefan Starciuc

și Grigori Colev, de la examinarea prezentei cauze civile în ordine de apel, întru evitarea aparențelor care ar pune la îndoială imparțialitatea magistraților respectivi la judecarea obiectivă a cauzei.

24. Mai mult, Completul de judecată observă că în textul cererii de chemare în judecată, însăși reclamanta a făcut referire la decizia pre-citată a Curții de Apel Comrat, ca fiind o etapă procesuală care a contribuit la întrunirea circumstanțelor pentru intentarea prezentei acțiuni civile (f. d. 4 verso, vol. I).

25. Pe cale de consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele invocate în demersul Președintelui interimar al Curții de Apel Comrat, Andrei Mironov, cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad, sunt întemeiate și cad sub incidența art. 43 alin. (2) lit. d) din Codul de procedură civilă. Or, având în vedere că, actualmente, în cadrul Curții de Apel Comrat, activează doar patru judecători, dintre care doi se află în incompatibilitate de la examinarea prezentei cauze, se impune necesitatea strămutării acesteia la o altă instanță de judecată echivalentă în grad.

26. De altfel, prin strămutare, adică prin aplicarea acestui incident procedural, se urmărește garantarea imparțialității judecătorilor și înlăturarea oricărei ingerințe sau influențe asupra activității de înfăptuire a justiției.

27. Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului la acest subiect, se cere ca instanța investită cu soluționarea unei cauze să fie imparțială, ceea ce prezumă în mod normal absența prejudecății.

28. Cu titlu de principiu, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, cu referire la cauza *Padovani v. Italia* (26 februarie 1993, § 27), că este fundamental ca într-o societate democratică, tribunalele să inspire încredere justițiabililor, art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, impunând ca fiecare instanță să fie imparțială. Imparțialitatea poate fi apreciată sub diverse aspecte, distingându-se un demers subiectiv, ce tinde a determina ceea ce judecătorul gândește în forul său interior într-o cauză anume și un demers obiectiv, cu scopul de a cerceta dacă acesta a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în privința sa.

29. Distinct de aceste considerente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va admite declarația de abținere a judecătorilor Curții de Apel Comrat, Ștefan Starciuc și Grigori Colev, cu dispunerea strămutării

cauzei pentru judecare în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău, care este o instanță de judecată echivalentă în grad.

30. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 43 alin. (2) lit. d), alin. (4), art. 53 alin. (3), art. 269-270 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite declarația de abținere a judecătorilor Curții de Apel Comrat, Ștefan Starciuc și Grigori Colev, de la examinarea în ordine de apel a cauzei civile, intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Oxana Chiciuc împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Vladimir Solonar, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii.

Strămută cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oxana Chiciuc împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Vladimir Solonar, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii, de la Curtea de Apel Comrat la Curtea de Apel Chișinău, pentru judecare în ordine de apel.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni